

Seurakuntapuutarhurit ry:n webinaari

Hautaustoimen ajankohtaiset asiat

28.1.2022

maankäyttöpäällikkö Harri Palo, kirkkohallitus

Aiheet

- rakennusavustusuudistus
- öljylämmityksestä luopuminen
- kiinteistöstrategiat
- kriisiytyvän seurakunnan mittarit
- Status Premium
- aika kuolemasta hautaamiseen
- metsäsuunnitelman hankinnan tukimateriaali

12.10.2021

Kirkkohallitus - Täysistunto

§ 141 Esitys täysistunnolle rakennusavustusuudistuksesta

Diaarinumero DKIR/902/00.01.01/2021

Esittelijä yliarkkitehti Edla Mäkelä

Perustelut **Esityksen tausta ja perustelut**

Kirkollisten rakennusten ja seurakuntien muiden rakennusten rakentamiseen ja korjaamiseen sekä kirkollisen arvoesineistön hoitoon tarkoitettujen avustusten jakoperusteet on tarpeen muuttaa vuoden 2022 alusta alkaen. Lisäksi on tarpeen samalla kohdistaa valtion rahoituksesta myönnettävä avustus tarkemmin kulttuurihistoriallisesti arvokkaan kirkollisen rakennusperinnön sekä arvoesineistön hoitoon ja suunnata kirkon keskusrahaston tuki seurakunnan toiminnan parantamiseen tähtääviin korjaushankkeisiin sekä rakennuksen käyttökelpoisuuden kannalta

Valtion talousarvioesitykset

[Etusivu](#)[2022](#)[2021](#)[2020](#)[2019](#)[Aiemmat talousarviot](#)[Ohje](#)[Valtiovarainministeriö](#)

34. Avustukset kuntien, seurakuntien ja yhdistysten kiinteistöjen öljylämmityksestä luopumiseen (*siirtomääräraha 3 v*)

Momentille myönnetään 4 900 000 euroa.

Määrärahaa saa käyttää:

- 1) valtionavustuslain nojalla kunnille, seurakunnille ja yhdistyksille myönnettävään avustukseen kunnan, seurakunnan tai yhdistyksen omistaman rakennuksen öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja lämmitysmuodon muuttamiseen öljylämmityksestä muihin lämmitysmuotoihin
- 2) avustuksen myöntämiseksi, maksatuksen toteuttamiseksi ja määrärahan käytön hallitsemiseksi sekä avustusviestinnässä käytettävien tietojärjestelmiin, virkamatkoihin sekä avustuksen hakijoille suunnatun opas- ja ohjemateriaalin painatukseen liittyvien kulutusten maksamiseen.

Avustusta voidaan myöntää kunnille, seurakunnille ja yhdistyksille kustannuksiin, jotka aiheutuvat niiden omistaman rakennuksen öljylämmitysjärjestelmän poistamisesta ja lämmitysmuodon muuttamisesta muihin lämmitysjärjestelmiin, lukuun ottamatta fossiilisten polttoaineiden käyttäviä rakennuskohtaisia lämmitysjärjestelmiä.

Avustusta myönnetään 20 % avustuspäätöksessä avustettaviksi hyväksytyistä ja toteutuneista kustannuksista. Avustusta korotetaan prosenttiyksiköllä, jos kunta on liittynyt vapaaehtoiseen energiatehokkuussopimukseen. Avustuksen perusteena oleviin kustannuksiin hyväksyttäisiin tavanomaiset lämmitysjärjestelmän muuttamisesta aiheutuneet suunnittelu-, purku-, kierrätys-, laite- ja asennuskustannukset mukaan lukien liittymän rakentamisesta aiheutuvat kustannukset sekä ohjaus- ja automaatiojärjestelmästä sekä öljysäiliön poistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Avustus myönnetään suunnitelmaan perustuvan kustannusarvion mukaisesti. Maksatus tapahtuu toteutuneiden kustannusten mukaisesti.

Valtionapuviranomaisena toimii Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus ARA.

Avustusta ei voida myöntää, jos avustuksen hakijalle on myönnetty muuta avustusta samaan tarkoitukseen.

+	Verkkoasiointi	+	<u>Lainat ja avustukset</u>	+	ARA-asuntokanta	+	Asumisen kehittäminen	+	Tietopankki
---	----------------	---	-----------------------------	---	-----------------	---	-----------------------	---	-------------

Lainat ja avustukset

Perusparannuksen
lainoitus +

Uudistuotannon
lainoitus +

Hankintalaina

Erityisryhmien
investointiavustus +

Energia-avustus +

Avustus kunnille
öljylämmityksestä
luopumiseen

Korjausavustukset +

Avustus vuokra-
asuntojen korjaamiseksi
ikäntyneille
soveltuviksi

Sähköautojen
latausinfra-avustus

[Etusivu](#) > [Lainat ja avustukset](#) > Avustus kunnille öljylämmityksestä luopumiseen

Avustus kunnille öljylämmityksestä luopumiseen

Kenelle?

Kunnille ja kuntien omistamille
liikelaitoksille, jotka ovat osa
kunnan hallintoa ja taloutta.

*Edellytyksenä liikelaitoksille on,
etteivät
ne ole erillisiä oikeushenkilöitä tai
itsenäisiä kirjanpitovelvollisia.*

Kuinka paljon?

7.12.2021 alkaen enintään 30–35
% riippuen siitä, onko kunta
liittynyt vapaaehtoiseen
energiatехokkuussopimukseen.

Tutustu tarkempiin ohjeisiin ja avustuksen edellytyksiin hakuohjeesta:

- [Lataa avustuksen hakuohje \(PDF\)](#)

Mitä avustetaan?

Avustusta voidaan myöntää kuntien omistamien kiinteistöjen
öljylämmitysjärjestelmän poistamiseen ja muuttamiseen muihin lämmitysmuotoihin.
Uuden rakennuskohtaisen lämmitysjärjestelmän on käytettävä muuta kuin fossiilista
polttoainetta.

Kiinteistöt ja maankäyttö

Kiinteistöt ja maankäyttö – etusivu

Kiinteistöstrategia ^

Kiinteistöstrategiamalli seurakunnille

Kirkolliset rakennukset

Oleellinen muutos

Kirkollisten rakennusten suojeleminen

Kirkon rakennusautomaatio ▾

Rakennusasioiden säädökset ja yleiskirjeet

Kirkkojen korjausten erityiskysymyksiä ▾

Avustukset ▾

Kiinteistöstrategiamalli seurakunnille

Alla kirkkohallituksen täysistunnon 23.2.2021 kokouksessaan hyväksymä seurakuntien kiinteistöstrategiamalli, mallin käyttöohjeet sekä malliin ja ohjeisiin liittyvät lomakkeet, taulukot ja muut dokumentit.

Viimeisimmät päivitykset: ohjeita ja lomakkeita on päivitetty heinäkuussa 2021. Päivityksessä on selkeytetty kiinteistöjen arviointiohjetta ja arviointilomakkeita.

Kiinteistöstrategiamalli ja mallin käyttöohjeet seurakuntien käyttöön

 Kiinteistöstrategiamalli (Word) - voitte käyttää tätä tiedostoa seurakuntanne kiinteistöstrategian pohjana

 Kiinteistöstrategiamalli (Pdf)

 Kiinteistöstrategiamallin ohjeet 7.8.2021 (pdf) - ohjeita päivitetään kehitysehdotusten pohjalta

7.2.1 Säilytettävät kiinteistöt, rakennukset ja tilat

Toiminnalliset tilat

Säilytettävien kiinteistöjen ja tilojen ryhmään kuuluvat ne toiminnalliset tilat, jotka ovat seurakunnan perustehtävän kannalta välttämättömiä.

Säilytettäviä kiinteistöjä ja tiloja ovat lähtökohtaisesti

- kirkot
- kellotapulit
- siunauskappelit
- hautakappelit
- seurakunnan toiminnan kannalta välttämättömät tilat
- krematoriot
- välttämättömät huoltorakennukset.

Mikään rakennus ei kuitenkaan ole automaattisesti säilytettävä, vaan omistamisen tarkoituksenmukaisuus tulee selvittää kappaleen 7.1.1 mukaisen arviointiprosessin kautta tai muulla luotettavalla tavalla.

Seurakunnan / seurakuntayhtymän talouden kantokyvyn puitteissa säilytettäviin kiinteistöihin kuuluu myös seurakuntakeskuksia ja seurakuntataloja niiltä osin kuin ne ovat toiminnan kannalta välttämättömiä.

Mikäli toiminta jonkin seurakuntatilan kohdalla oleellisesti vähenee tai seurakunnan / seurakuntayhtymän taloudellinen tilanne niin edellyttää, on erityisesti seurakuntatalojen strategista tilannetta syytä tarkastella uudestaan.

Sijoituskiinteistöt, -rakennukset ja -tilat

Säilytettävien sijoituskiinteistöjen, -rakennusten ja –tilojen ryhmään kuuluvat ne sijoituskiinteistöt ja –tilat, jotka saavuttavat niille asetetun tuottotavoitteen ja joiden vuokrausaste on korkea > 95 %.

Käyttö ja ylläpito

Säilytettävät kiinteistöt, rakennukset ja tilat pidetään käytön kannalta hyvässä kunnossa ja ne ovat terveet ja käyttäjilleen turvalliset. Tähän ryhmään kuuluvien kiinteistöjen ja tilojen käyttö seurataan aktiivisesti ja ylläpito on suunnitelmallista ja pitkäjänteistä sekä ennakoivaa. Kaikissa tähän ryhmään kuuluvissa rakennuksissa

- on käytössä sähköiset huoltokirjat
- vuosikorjaukset toteutetaan 10 vuoden PTS-ohjelmaa noudattaen
- vuokra on määritetty sisäisen vuokran laskentaperiaatteita noudattaen
- olemassa olevien taloteknisten järjestelmien tarpeen mukaiset säädöt ovat mahdollisia.

7.2.2 Kehitettävät kiinteistöt, rakennukset ja tilat

Kehitettäviin kiinteistöihin, rakennuksiin ja tiloihin kuuluvat kiinteistöt ja tilat, joiden nykyinen käytettävyys, kunto tai käyttöaste edellyttävät tilojen kehittämistä. Tähän ryhmään kuuluvat myös ne kiinteistöt ja rakennukset, joiden käyttötarkoituksenmuutos on ajankohtainen. Tällainen tilanne voi syntyä seurakunnan toimintaympäristön muutoksen vaikutuksesta toiminnan muuttuessa toisenlaiseksi tai toiminnan laajentuessa tai loppuessa tai uuden käynnistyessä.

Kehitettäviä kiinteistöjä, rakennuksia ja tiloja ylläpidetään kuten säilytettäviä kiinteistöjä. Kaikissa tähän ryhmään kuuluvissa rakennuksissa

- on käytössä sähköiset huoltokirjat
- vuosikorjaukset toteutetaan 10 vuoden PTS-ohjelmaa noudattaen
- vuokra on määritetty sisäisen vuokran laskentaperiaatteita noudattaen.

7.2.3 Luovutettavat tai toistaiseksi säilytettävät kiinteistöt, rakennukset ja tilat

Luovutettavaan tai toistaiseksi säilytettäviin kiinteistöihin, rakennuksiin ja tiloihin kuuluvat pääsääntöisesti kohteet joiden

- nykyinen käyttötarve tulee muuttumaan tai loppumaan
- tilalle tullaan rakentamaan korvaavat tilat
- käyttökulut ovat korkeat suhteessa toimintaan
- kohteessa on lähitulevaisuudessa tiedossa korjaustarve, jonka kustannukset ovat huomattavat
- sijoituskohteessa ei saavuteta asetettua tuottotavoitetta
- kiinteistön asemakaava tulee muuttumaan
- lähialueella on vuokrattavissa oleva vastaava tila.

7.3 Periaatteet ja toimenpiteet kiinteistö- ja rakennusmäärän sopeuttamisessa

Rakennusryhmiin *Kirkolliset rakennukset ja Hautaustoimen rakennukset ja tilat* kuuluvien rakennusten osalta on perusteltua keskittyä tilojen käytettävyyden ja monikäyttöisyyden kehittämiseen sekä korjaus- ja energiakustannusten hallintaan.

Keskustelu kirkollisesta rakennuksesta luopumisesta tulisi käydä avoimesti ja siinä tulisi huomioida seurakunnan kokonaisuus: toiminnalliset, sosiaaliset ja kulttuuriperinnön vaalimiseen liittyvät seikat sekä taloudelliset vaikutukset. Lisäksi hautaustoimen varastotilojen todellinen tarve tulee perustua käytössä olevien varusteiden ja laitteiden varastointiin.

Rakennusryhmään *Muut seurakunnan rakennukset ja tilat* kuuluvat seurakuntatalot ja leirikeskukset ovat kohteita, joiden määrä, laajuus ja kuntotaso muodostavat merkittävimmän osan seurakuntien korjausvelasta ja ylläpitokuluista. Edellä mainittujen kohteiden majoitustilojen ja työhuoneiden ylläpitäminen terveellisinä ja turvallisina on julkisen toimijan ja työnantajan velvollisuus.

Rakennusryhmään *Asuinkiinteistöt ja asunto-osakkeet sekä liiketilat* kuuluvien kohteiden omistaminen on perusteltua ainoastaan silloin, kun niiden tuotto on kappaleen 4.3.4 asetetun tavoitteen mukainen.

Liite 2 Kriisiytyvän seurakunnan mittarit - hallinto ja toiminta

1) Seurakunnan yhteiskunnalliset tehtävät

- Puutteet hautaustoimen tai hautausmaan ylläpitotehtävien hoidossa
  - Hautausmaakaavat ja hautausmaakartat eivät ole ajantasaiset
  - Hautarekisterissä on puutteita esimerkiksi hautojen hallinta-ajoissa
  - Hautaustoimen hallintomenettelyissä on puutteita: toimivallan rajat epäselvät, kuulutukset, seurakunnalle siirtyneiden hautamuistomerkkien käsittely
- Epäkohdat kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten ja irtaimiston ylläpitotehtävien hoidossa
  - Kirkollisten rakennusten olennaisia muutoksia ei ole alistettu kirkkohallituksen vahvistettavaksi
  - Kulttuurihistoriallisesti arvokasta esineistöä uhkaa tuhoutuminen hoitamattomuuden ja puutteellisen säilytyksen seurauksena
  - Tietojen kirjaamisessa Basis-järjestelmään ja järjestelmän käytössä on merkittäviä puutteita

Kirkkohallitus - Virastokollegio

05.01.2022

§ 3 Kirkon keskusrahaston Status Premium-palvelut ja niihin liittyvät sopimusasiakirjat

Diaarinumero DKIR/1533/07.01.00/2016

Esittelijä Kirkkoneuvos Juha Tuohimäki

Perustelut Kirkon keskusrahasto ja CGI Suomi Oy (jäljempänä toimittaja) ovat 21.10.2016 allekirjoittaneet sopimuksen Status-palveluista 1.1.2017 alkaen (DKIR/1533/07.01.00/2016).

Sopimuksen pohjalta Kirkon keskusrahasto on 1.1.2017 alkaen tuottanut seurakuntatalouksille (jäljempänä asiakas) Status-palvelut sisältäen

- käyttöpalvelut
- käyttäjä- ja järjestelmätuen

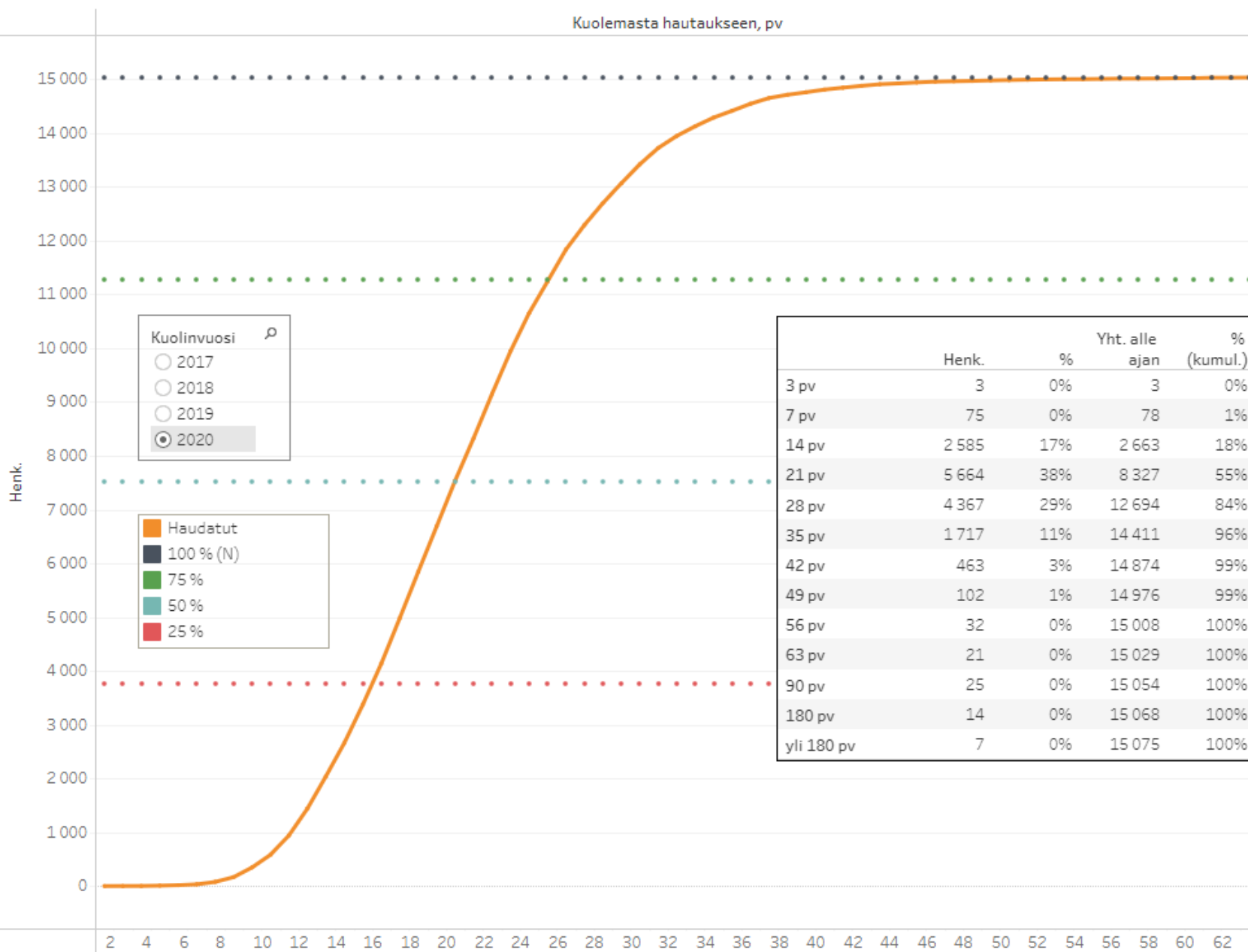
Toimittaja on vastannut Status-sovelluksen versiokehityksestä.

Nykyinen Status-sovellus on ollut asiakkaiden käytössä jo 90-luvulta lähtien ja käytössä on edelleen pääasiassa sama sisältö. Sovellus on tullut elinkaarensa päähän ja toimittaja on ilmoittanut, että mm. tekninen kehitys nykyversion pohjalta sekä tiukkenevien tietoturva vaatimusten täyttäminen on haasteellista.

Toimittaja on esittänyt, että he uusivat Status-sovelluksen vuoden 2022 aikana ja uudesta sovelluksesta käytetään nimitystä Status Premium. Koko palvelusta käytämme nimitystä Status Premium.

Kuolemasta hautaukseen kuluva aika

Kuolemasta hautaukseen, pv

	Henk.	%	Yht. alle ajan	% (kumul.)
3 pv	3	0%	3	0%
7 pv	75	0%	78	1%
14 pv	2 585	17%	2 663	18%
21 pv	5 664	38%	8 327	55%
28 pv	4 367	29%	12 694	84%
35 pv	1 717	11%	14 411	96%
42 pv	463	3%	14 874	99%
49 pv	102	1%	14 976	99%
56 pv	32	0%	15 008	100%
63 pv	21	0%	15 029	100%
90 pv	25	0%	15 054	100%
180 pv	14	0%	15 068	100%
yli 180 pv	7	0%	15 075	100%

Metsäsuunnitelman hankinnan tukimateriaali seurakunnille

18.1.2022

Luonnon
moni-
muotoisuuden
suojelu

Metsä
hengellisenä
paikkana

Metsien
taloudellinen
tuotto

Leirit, retket ja muut
ulkotapahtumat

Virkistyskäytön
mahdollistaminen

Hiilivarastot
ja
hiilinielut

Taloudellisesti kestäväään metsien käsittelyyn kuuluu metsien elinvoimaisuuden, uusiutumiskyvyn ja tuottavuuden sekä metsätalouden kannattavuuden säilyttäminen pitkällä aikavälillä. Näin varmistetaan, että metsistä saadaan taloudellista tuottoa, puutavaraa ja keräilytuotteita myös tulevaisuudessa. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että kullekin kasvupaikalle valitaan sopivat puulajit ja metsänhoitomenetelmät, ajoitetaan toimenpiteet oikein sekä huolehditaan hyvistä korjuuoloista ja metsäteiden kunnosta.

Ekologinen kestävyys toteutuu, kun edistetään metsäluonnon monimuotoisuuden säilymistä ja pidetään vesistöt puhtaina. Kestävä metsien käsittely ei myöskään lisää luontotyyppien tai lajien uhanalaisuutta. Ekologisesti kestävässä metsänhoidossa metsissä pidetään yllä sellaista rakenteellista vaihtelua, joka luo edellytykset runsaalle ja elinvoimaiselle lajistolle. Luonnon monimuotoisuus ilmenee monipuolisina lajiston elinmahdollisuuksina sekä luontotyyppien ja niiden ominaisuuksien runsautena.

Sosiaalisesti kestävä metsien käsittely sekä jokamiehenoikeudet turvaavat metsien ja vesistöjen virkistysmahdollisuudet kansalaisille. Metsät tarjoavat mahdollisuuksia marjastukseen, sienestykseen, metsästykseen ja moneen muuhun luonnossa tapahtuvaan liikuntaan, mikä lisää kansalaisten hyvinvointia. Metsänhoidon vaikutukset näkyvät maisemassa vuosikymmeniä, joten myös maiseman huomioiminen hakkuiden suunnittelussa on osa sosiaalisesti kestävää metsänhoitoa.

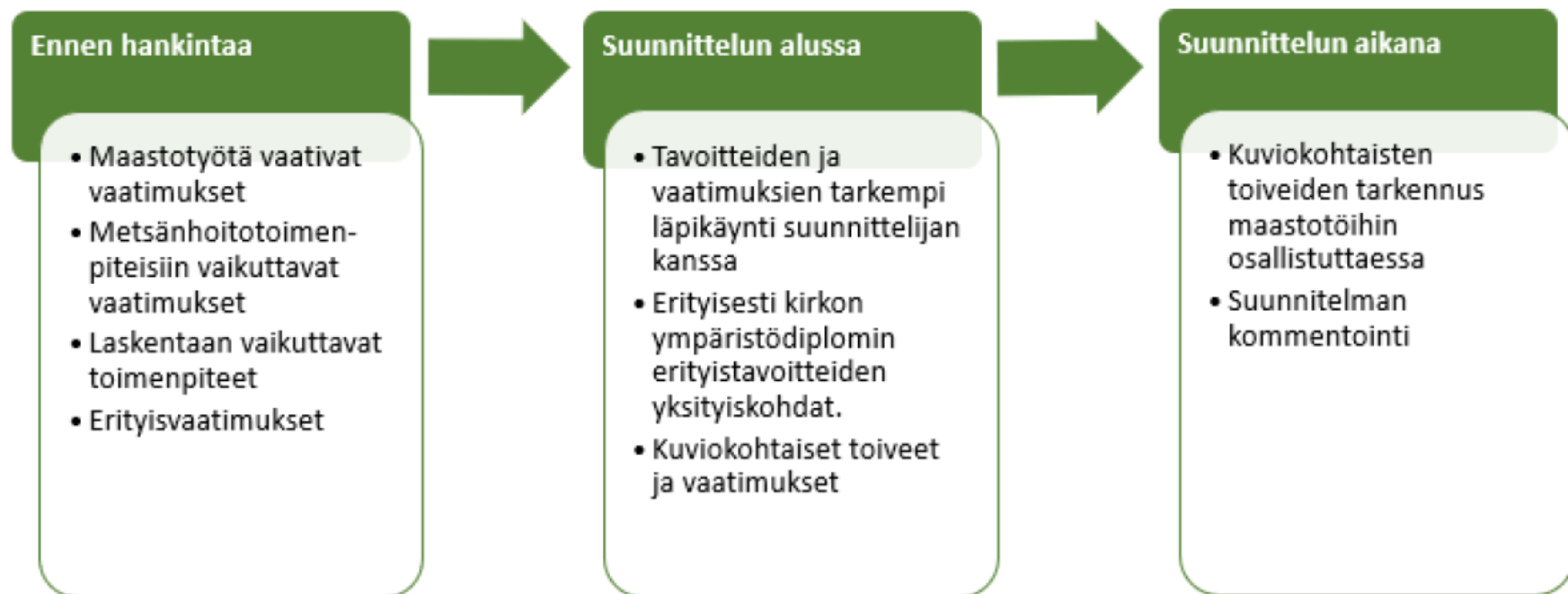

Ilmastokestävä metsien käsittely edistää ilmastonmuutoksen hillintää metsien avulla sekä metsien sopeutumista ilmastonmuutokseen. Ilmastokestävässä metsänhoidossa kiinnitetään huomiota erityisesti metsän terveydestä ja elinvoimaisuudesta huolehtimiseen sekä metsien hiili- ja kasvihuonekaasutaseeseen. Ilmastokestävässä metsänhoidossa varmistetaan metsien sopeutumista tulevaan ilmastoon niin, että pystytään vähentämään ilmastonmuutokseen liittyviä riskejä ja hyödyntämään ilmastonmuutoksen aikaansaama puuston lisäkasvu.

1.2. METSÄSUUNNITTELUN PROSESSIN KUVAUS

Kuva 3. Metsäsuunnittelun prosessi

Kuva 5. Vaatimusten ja toiveiden esiin tuominen hankinnan ja metsäsuunnittelun aikana.

Kirkon ympäristödiplomin minimivaatimuksia ovat seurakunnan metsien metsäsuunnitelma ja metsien sertifiointi.

Ympäristödiplomin metsiä käsittelevässä kohdassa todetaan, että seurakunnan metsiä tulee metsälain tavoitteiden toteuttamiseksi hoitaa kirkkovaltuuston hyväksymän metsäsuunnitelman mukaisesti.

Kirkon ympäristödiplomin muita metsiin liittyviä vaatimuksia ovat esimerkiksi

- METSO-kohteiden kartoitus
- vapaaehtoinen luontokohteiden suojelu
- lintujen pesimärauhan kunnioittaminen
- metsien monimuotoisuuden turvaaminen
- metsien ja soiden kunnostus ja ennallistaminen
- hiilivarastojen ja hiilinielujen laskeminen
- metsien ekosysteemipalvelujen tunnistaminen: seurakunnan viheralueiden virkistyskäytön mahdollistaminen

Metsien hyödyntämisen ilmastovaikutukset - tutkijoiden hyväksymät pääväittämät

Suomen ilmastopaneeli on selvittänyt tutkijoiden näkemyksiä metsien hoidon ja käytön ilmastovaikutuksista. Alle on koottu väittämät, jotka ovat keskeisten suomalaisten biotalousalan tutkimuslaitosten edustajien yhteisesti hyväksymiä:

Talousmetsien puuntuotantoa on mahdollista lisätä metsähoidon keinoin, mutta lähimpien vuosikymmenien aikana ei pystytä lisäämään merkittävästi runkopuun nettokasvua. Merkittävä lisäys on odotettavissa vasta 2050-luvulla ja sen jälkeen.

Hakkuiden ja puunkorjuun lisääminen pienentää Suomen metsien hiilinielua ja metsien hiilivarastoa vähintään vuosikymmeniksi eteenpäin verrattuna tilanteeseen, jossa niitä ei lisätä.

Suurimmat ilmastohyödyt puunkäytöllä saavutetaan puupohjaisilla pitkäikäisillä tuotteilla, joiden hiilisisältö pystytään pitämään pitkään käytössä ja jotka korvaavat elinkaari-vaikutuksiltaan suuripäästöisiä tuotteita.

Pitkällä aikavälillä fossiilisten polttoaineiden korvaaminen metsäenergialla tuottaa ilmastohyötyjä, mikäli fossiilisten korvautuminen on pysyvää, metsämaa säilyy metsänä ja metsien kasvu pysyy ennallaan tai kasvaa tulevaisuudessa.

Metsien käytön poliittista päätöksentekoa varten tuotettuja Suomen metsien tulevaa kehitystä kuvaavia mallilaskelmia olisi hyvä täydentää muun muassa ilmastomuutoksen erilaisia kehityspolkuja kuvaavilla analyyseillä.

Metsien eri käyttömuodoille kuten puuntuotannolle, hiilensidonnalle, suojelulle ja virkistyskäytölle asetetut tavoitteet kilpailevat keskenään, eikä tavoitteita voida todennäköisesti saavuttaa samanaikaisesti.

Merkittävä metsien hakkuiden lisääminen voi johtaa metsäluonnon monimuotoisuuden selvään heikkenemiseen, ellei asiaa oteta huomioon riittävästi metsänhoidon käytäntöjen ja suojeluverkoston toteutuksessa.

3.2.4. MITEN LUONNONSUOJELULLISIA TAVOITTEITA VOIDAAN ASETTAA

- Esimerkkitekstit:
  - *Metsäkuvioiden inventoinnissa kartoitetaan myös METSO-kohteet.*
  - *Kuolleen puuston määrä ja laatu tulee arvioida kuvioittain.*
  - *Suunnittelualueen uudistuskypsistä metsistä valitaan monimuotoisuuden kannalta edustavimmat kohteet metsänkäsittelyjen ulkopuolelle vapaaehtoiseen suojeluun.*
  - *Suunnittelualueen suojeltujen metsien osuutta pyritään kasvattamaan 10 % pinta-alasta. Metsäkuvioiden inventoinnissa valitaan soveltuvat metsäkuviot, joiden suojelulla on suurin vaikuttavuus monimuotoisuuden kannalta.*
  - *Suunnittelija tulee tarvittaessa osoittaa suunnitelmassa Kirkon ympäristödiplomin mukaisesti vapaaehtoisesti suojeltavia luontokohteita*
  - *Suunnitelman laskentaosaan sisällytetään sekä tavanomainen että luonnonsuojelullisia tavoitteita painottava laskelma metsän kehityksestä.*

3.3.2. SUUNNITELMAN RAPORTOINTI (PAPERINEN JA/TAI SÄHKÖINEN FORMAATTI)

Valmis metsäsuunnitelma sisältää seuraavat raportit, jotka tulee toimittaa koko suunniteltavasta alueesta.

Kuvaus metsien nykytilasta, joka sisältää mm. tiedot

- *Puuston nykytilavuus puutavaralajeittain*
- *Puuston nykytilavuus eri kehitysluokkien metsissä*
- *Eri kasvupaikkojen pinta-alaosuudet*
- *Eri kehitysluokkien pinta-alaosuudet*
- *Eri ikäluokkien pinta-alaosuudet*
- *Eri hoitoluokkien pinta-alaosuudet*
- *Kasvuarvio ennustettu puuston tilavuus vuonna suunnitelmakauden lopussa vuonna 2031*
- *Kuvioluettelo, josta selviää mm. puuston määrä, laatu ja kasvu tällä hetkellä*
- *Lista metsälain 10 §:n kohteista, sertifiointin elinympäristöistä, muista tärkeistä luontokohteista ja muista erityiskohteista*
- *Kuolleen puun määrä ja laatu kuvioittain.*
- *Toimenpide-ehdotukset*
  - *Yhteenveto hakkuu- ja metsänhoitotöistä, joka sisältää tulo- ja menoarviot*
  - *Raportit hakkuu- ja metsänhoitotöistä kuvioittain, joka sisältää mm. meno- ja tuloarviot.*
- *Suunnitelman toimituksen yhteydessä toimitetaan seuraavat kartat: (Näitä voidaan täydentää tarpeen mukaan)*
  - *Kuviokartat peruskarttapohjalla*
  - *Kuviokartat ilmakuvapohjalla*
  - *Teemakartat suositelluista hakkuista ja metsänhoitotöistä*
  - *Teemakartat metsälain 10 §:n kohteista ja muista monimuotoisuuskohteista*